12/06/2023

Κισάμου και Σελίνου Αμφιλόχιος: Ορθοδοξία.. «a la carte»;

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Κισάμου και Σελίνου

“Όσο αυτό δεν συμβαίνει, όσο το κάθε μέλος του εκκλησιαστικού σώματος αντιλαμβάνεται, αντιλαμβανόμαστε, την Ορθοδοξία… «α λα κάρτ», τόσο οι αντιπαλότητες και οι συγκρούσεις θα διαρρηγνύουν τον άραφο χιτώνα του Χριστού”. Σε αυτό το συμπέρασμα καταλήγει στο άρθρο του με τίτλο “Ορθοδοξία.. «a la carte»;” ο Μητροπολίτης Κισάμου και Σελίνου κ. Αμφιλόχιος.

Ο Σεβασμιώτατος στο άρθρο μοιράζεται σκέψεις με αφορμή πρόσφατο γεγονός που συνέβη σε ενορία των Αθηνών με αφορμή το κράτημα λαμπάδων, κατά την ώρα της αναγνώσεως του ιερού Ευαγγελίου, από νεαρά κορίτσια σε Θεία Λειτουργία ενδεδυμένες με στολές που φορούν τα μικρά αγόρια που διακονούν στο ιερό βήμα.

Αναλυτικά το άρθρο του Σεβασμιωτάτου:

Πολύς ο λόγος των ημερών με αφορμή το κράτημα λαμπάδων, κατά την ώρα της αναγνώσεως του ιερού Ευαγγελίου, από νεαρά κορίτσια σε Θεία Λειτουργία, ενδεδυμένες με στολές που φορούν τα μικρά αγόρια που διακονούν στο ιερό βήμα. Ξιφουλκισμοί, αντιπαραθέσεις, εντάσεις, διαφωνίες, συμφωνίες, θεωρίες, επιχειρηματολογίες κ.α. τινά συνθέτουν το σκηνικό της έντασης αυτής. Οι μεν κατηγορούν τους δε ως «νεωτεριστές», «προοδευτικούς», οι δε κατηγορούν τους μεν ως «συντηρητικούς», «σκοταδιστές», και άλλα πολλά να εξαπολύονται, εξ΄ αμφοτέρων των πλευρών, προσπαθώντας η κάθε πλευρά να ισχυροποιήσει; δικαιώσει; επιβάλει; την άποψη-θέση της.

Στόχος του γράφοντος δεν είναι να σχολιάσει, κρίνει, ερμηνεύσει, πρόσωπα και γενόμενα της μίας ή της άλλης άποψης (με ποία ιδιότητα εξ΄ άλλου); Επιθυμεί μόνον να μοιραστεί φτωχές σκέψεις που θεωρεί – πιστεύει πως, μάλλον, είναι κοινές σε πολλούς, καθώς πολλοί είναι εκείνοι που σιγοψιθυρίζουν, κρατώντας τις σκέψεις-λογισμούς τους κλειδωμένα στο ερμάριο του νου. «Όσο λιγότερο μιλάς, τόσο καλύτερα περνάς, μένεις στην αφάνεια, και δεν στοχοποιήσε», μου είπε προ ολίγων ημερών συνομιλητής εκ των εκκλησιαστικών πραγμάτων, με γνώμη υπολογίσιμη. «Είναι και αυτό μια άποψη, ανταπάντησα, αλλά όταν ακούς την φωνή της συνειδήσεως, τι κάνεις»; Έχει ενδιαφέρον η απάντηση του, δεσμεύτηκα όμως να μην την δημοσιοποιήσω.

1η σκέψη-λογισμός. Το γεγονός αυτό που προκάλεσε τέτοια και τόση ένταση και αντιπαράθεση (αυτονόητο και δεδομένο ο σεβασμός σε όλα τα εμπλεκόμενα πρόσωπα, ιδιαίτερα στα νέα αυτά παιδιά που κράτησαν τις λαμπάδες, ως και τις οικογένειες τους για την ένθεη ανατροφή των παιδιών τους)· το γεγονός αυτό λοιπόν είναι, άραγε, η αιτία ή μήπως η αφορμή όλης αυτής της έντασης; Λογισμός μας; Η αφορμή και όχι η αιτία! Εάν λοιπόν είναι η αφορμή, τότε ποια η αιτία; Μήπως η παθογένεια του εκκλησιαστικού σώματος που αδυνατεί να κατανοήσει πως: «οι πολλοί έν σώμα εσμέν εν Χριστώ, ο δε καθ’ είς αλλήλων μέλη» (Ρωμ. ιβ’ 5). Βεβαίωση του λόγου αυτού; Όλο αυτό που σχολιάζεται, εξ΄ αμφοτέρων των πλευρών, συνέβη πότε; Την ημέρα της Πεντηκοστής! Κατά την Κυριακάτικη Θεία Λειτουργία της εορτής της Πεντηκοστής! Δηλαδή; Την ημέρα κατά την οποία, όπως ψάλλουμε και στο Κοντάκιο της εορτής, το Πανάγιο Πνεύμα «εις ενότητα πάντας εκάλεσε» χαρίζοντας, σύμφωνα και με τον Επίσκοπο Κάλλιστο Γουέαρ, «το δώρο της Πεντηκοστής», «το δώρο του Παρακλήτου», δηλ. την ενότητα εντός του εκκλησιαστικού σώματος. Πως συμπεριφέρεται λοιπόν το εκκλησιαστικό σώμα την ημέρα της Πεντηκοστής; Ξιφουλκεί και αντιπαρατίθεται! Τι σημαίνει αυτό; Πως

συνεχίζει να ζεί την τραγωδία της διαίρεσης, αδυνατώντας να αντιστρέψει τα αποτελέσματα του Πύργου της Βαβέλ. Που λοιπόν η ενότητα και η αμοιβαία κατανόηση, δώρα του Παρακλήτου, που ικανώνουν το εκκλησιαστικό σώμα να μιλά «εν μια φωνή»; Συνέπεια; Να εισχωρεί εντός του εκκλησιαστικού σώματος το κοσμικό φρόνημα. «Φωτισμένα μυαλά», (υπάρχουν και σκοτισμένα); «κύμα συμπαράστασης» (είναι, άραγε, πιο δυνατό από το κύμα προσευχής); ως και άλλα παρόμοια ακούγονται- μονοπωλούν τις ημέρες αυτές, λες και τα εκκλησιαστικά πρόσωπα εξαρτώνται, έχουν ανάγκη απ΄ όλα αυτά, τα ανθρώπινα, και όχι από το «ομοθυμαδόν επί το αυτό» (Πραξ. 2,1)!

2η σκέψη-λογισμός. Αυτή είναι η μοναδική αφορμή; Προφανώς και όχι. Όταν υπάρχει η αιτία, αφορμές βρίσκονται συνεχώς. Η κουβέντα αυτή έφερε, εξ΄ άλλου, στην επικαιρότητα και ένα άλλο γεγονός. Την πρόσφατη βάφτιση βρέφους που υιοθετήθηκε από πρόσωπο που ακολούθως επέλεξε να ζει με άλλο πρόσωπο του ιδίου με αυτό φύλου (σύμφωνο συμβίωσης). Εντάσεις, αντιπαραθέσεις, διαιρέσεις, κρίσεις, κατακρίσεις, δικαιώσεις... Τείχη ψηλά υψώνονται και πάλι αφήνοντας απαράκλητους όσους «στο όνομα της άποψης τους», αρνούνται «το δώρο του Παρακλήτου». Συμπεριφερόμαστε, πολλές φορές, σαν να μην γνωρίζουμε τα από αιώνων πιστεύματα-κελεύσματα της Εκκλησίας.

3η σκέψη-λογισμός. Μήπως όλα αυτά, ως και ό,τι άλλο μελλοντικά πιθανόν προκύψει, είναι δηλωτικά μιας... εσωτερικής «πάλης» του εκκλησιαστικού σώματος ως προς το ποιός-ποιοί, τελικά, θα... επικρατήσουν; επιβληθούν; Οι... «εκσυγχρονιστές», όπως οι μέν κατηγορούν τους δε, η οι «συντηρητικοί», όπως οι δε κατηγορούν τους μεν; Ταπεινά φρονούμε πως η απάντηση κρύβεται στους λόγους του Επισκόπου Θεοφάνη. Ρώτησε κάποτε ο Επίσκοπος Θεοφάνης: «.. μα αν θα διώξουμε τον εαυτό μας τότε τι θα μείνει»; Και απαντά: «Τότε θα συναντήσουμε μέσα μας τον Θεό και τον πλησίον». Είναι αυτό ακριβώς που βίωνε ο άγιος Σωφρόνιος του Έσσεξ όταν έλεγε για την προσωπική πνευματική του πορεία και αναζήτηση στον «εσώτερο της καρδίας άνθρωπο».

Πέρασμα δηλαδή από την απλή ηθική, στην βίωση του ακτίστου φωτός· στο άνοιγμα της καρδιάς να ακούσει τα βήματα του Θεού· στην κατάσταση βιωμάτων και εμπειριών που χαρίζουν την εμπειρία της Χάριτος και όχι τον εγκλωβισμό στον θρησκευτικό συναισθηματισμό που οδηγεί στο άδειασμα της ψυχής.

Συνεπώς... για να καταλαγιάσουν οι αδυναμίες, τα πάθη ως και οι πάσης φύσεως εντάσεις τι έχει ανάγκη το εκκλησιαστικό σώμα; Ταπεινά και πάλι φρονούμε πως σύνολο το εκκλησιαστικό σώμα χρειάζεται να κατανοήσει, να κατανοήσουμε όλοι μας, τον στίχο των Παροιμιών: «Μή μέταιρε όρια αιώνια, ά έθεντο οι πατέρες σου» (Παροιμ. 22, 28). Στίχος, που χρησιμοποιείται συχνά από τους Πατέρες της

Εκκλησίας με αναφορά στα όρια της πίστεως της Καθολικής Εκκλησίας: «Ταύτα ημείς στέρξωμεν και εν αυτοίς μείνωμεν μή μεταίροντες όρια αιώνια μηδέ υπερβαίνοντες την θείαν παράδοσιν» (Ιωάννου Δαμασκηνού, Έκδοσις ακριβής της Ορθοδόξου Πίστεως 1, PG 94.792Α). Όσο αυτό δεν συμβαίνει, όσο το κάθε μέλος του εκκλησιαστικού σώματος αντιλαμβάνεται, αντιλαμβανόμαστε, την Ορθοδοξία… «α λα κάρτ», τόσο οι αντιπαλότητες και οι συγκρούσεις θα διαρρηγνύουν τον άραφο χιτώνα του Χριστού. Μήπως ήλθε ο καιρός να διερωτηθούμε όλοι μας, ως μέλη αυτού του σώματος: Ποιά η ευθύνη και η αποστολή μας;

Μητροπολίτης Κισάμου και Σελίνου

Αμφιλόχιος